

انسان خود شکوفا؛ بررسی تطبیقی شخصیت در پیر چنگی و شعبده باز نتردام بر اساس کهن الگوهای یونگ و الگوی روانشناسی آبراهام مزلو

دکتر صفورا ترک لادانی^{*۱}

دکتر مریم حقی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۰/۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۶/۱۸

چکیده

داستان پیر چنگی از مثنوی مولوی حکایتی به نظم با مضامین عرفانی است که در دفتر اول این اثر ادبی آمده است. بین این داستان و داستان شعبده باز نتردام نوشته آنتول فرانس نویسنده فرانسوی شباهت‌های بسیاری از نظر محتوا و شکل وجود دارد. شخصیت اصلی این داستان، شعبده‌بازی به نام «بارنابا» از جهات بسیاری به شخصیت اصلی داستان پیر چنگی شباهت دارد. در این مقاله که به روش کتابخانه‌ای و تحلیل محتوا انجام گرفته است سعی شده تا با بهره‌گیری از کهن‌الگوهای یونگ به عنوان بن‌مایه ناخودآگاه در بررسی و مقایسه تطبیقی این دو شخصیت و نیز بر اساس اصول روانشناسی انسان‌گرایانه آبراهام مزلو برای ارائه الگویی از یک انسان خودشکوفا خوانشی تطبیقی و انتقادی انجام گیرد. همچنین با طرح این سؤال که قهرمانان این دو داستان تا چه حد منطبق بر ویژگی‌های ارائه شده توسط مزلو برای افراد خودشکوفا بوده‌اند به این مسأله پردازیم که نقش و جایگاه جامعه و جهان‌بینی حاکم بر آن به عنوان امری مؤثر در تحول روحی و روانی انسان‌ها تا چه حد در مورد شخصیت‌های این دو داستان مصداق دارد و اینکه در نهایت پیر چنگی توانسته با پا گذاشتن بر هوای نفس خود موجبات رضای خداوند را جلب کند یا خیر؟! یا شعبده‌باز توانسته به چه میزان از تعالی روحی در توجه به معنویات نائل شود؟!

واژگان کلیدی: پیر چنگی، شعبده‌باز نتردام، مزلو، انسان خودشکوفا، کهن‌الگو، یونگ.

* safouraladani@yahoo.com

۱. استادیار گروه فرانسه دانشگاه اصفهان

۲. استادیار گروه ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور خوانسار